

חג שבועות ופרשת נשא
כניסת השבת : 19:18
צאת השבת : 20:23
רבנו תם : 21:06
אופק ת"א
ז' סיון תש"פ

"עטרת מרדכי אליהו" בית תורה וחסד

בית מדרש יום וחצות לילה. לימוד משניות והזוהר הקדוש לעילוי נשמת הנפטרים. ובית המחוי לנוקמים על שם ולעילוי נשמת מור מרן הראש לצמח המוקבל האלקי הגה"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל זיע"א ולעילוי נשמת הצדיקים: רבי יעקב רבי ישראל רבי מאיר ורבי אלעזר למשפחת אביהעזרא זיע"א ולע"ג הנאזים הצדיקים: מרן הראש לצמח הרב עובדיה יוסף זצוק"ל זיע"א ורם מיכאל אברגל זצוק"ל זיע"א

ברכת העושר האמיתית

"ברכך ה' וישמרך" (וי, כ"ד)

יש לבאר ברכה זו. הנה כתוב (דברים ל"ב, ט"ו): "וישמך וישורוך ויבטעך", וכן אמר הכתוב (משלי ל', ח'): "ראש ועושר אל תתן לי פן אשבע וכיחשתי". הרי שישנה מרידה הבאה מתוך עשירות; ואמרו חז"ל, כי ניסיון העושר קשה יותר מניסיון העוני (ראה פלא יועץ ערך 'עשירות').

ברכת הקב"ה היא: "ויברכך" – בממון, שיהיה לך עושר; אך גם "וישמרך" – שהי ישמור אותך כך שתעמוד בניסיון העושר, ולא יהא בבחינת "יוכחשתי" או "ויבטעך" חלילה.

מתן ברכה לכהנים המברכים

"וישמך את שמי על בני ישראל ואני אברכם" (וי, כ"ז)

"ואני אברכם לשראל ואסכים עם הכהנים, דבר אחר ואני אברכם לכהנים" (רש"י)

מנהג הנוהג בעדות מסוימות הוא שכאשר הכהנים יורדים מהדוכן לאחר ברכת הכהנים, הציבור עומד ומברך אותם בברכת: "חזק וברוך" או "ויברכך ה'". ויש שלא נהגו לעשות כך.

לשני המנהגים יש יסוד בדברי רש"י. המברכים את הכהנים סוברים כפירושו השני של רש"י, שהכהנים הם המברכים את עם ישראל, והקב"ה מברך את הכהנים. לכן, אחר שסיימו הכהנים את ברכתם, מברכים הקהל אותם ב"חזק וברוך" על ברכתם. אלו שאינם נוהגים לברך את הכהנים, סוברים כפירושו הראשון של רש"י, שהקב"ה מברך את ישראל, ולא הכהנים, ואם כן די להם לישראל בברכת ה' לבדה, גם ללא ברכת הכהנים.

הסכמת הקב"ה לקבלת קרבנות הנשיאים

"קח מאתם והיו לעבד את עבדת אהל מועד" (ז', ה')

"שלא קבל משה מידם עד שנאמר לו מפי המקום" (רש"י)

כבר הקשינו למעלה, שלכאורה צדק משה בכך שלא קיבל את קרבנותיהם של הנשיאים, שהרי בשעת הנדבה למלאכת המשכן התעכבו הנשיאים בתרומתם, ורק עכשיו, בזמן חנוכת המשכן, מזדרזים הם להתנדב!

אפשר להסביר זאת עפ"י דברי רש"י (ז', ב'): "הם נשיאי המטות – שהיו שוטרים עליהם במצרים והיו מוכים עליהם, שנאמר (שמות ה', י"ד): 'ויזפו שוטרי בני ישראל'". משום כך, למרות שנכשלו הנשיאים בנדבה, הסכים ה' לקבל את נדבתם על אשר הוכו במצרים למען עם ישראל. לכן אמר למשה רבנו: "קח מאתם".

הנס שבבחירת הראויים ושאינם ראויים לצבא

"כל הבא לצבא צבא לעבד עבדה באהל מועד" (ד', כ"ג)

ה'אור החיים' הקדוש עומד על שינוי הלשון בין האמור בבני גרשון: "כל הבא לצבא צבא" לבין האמור בבני קהת (ד', ג'): "כל הבא לצבא", עיי"ש.

יש להוסיף עוד, על פי דברי ה'אור החיים' הקדוש על הפסוק (א', כ'): "כל יוצא צבא". לפי דבריו, התרחש כאן נס גדול. בדרך הטבע לא כל מי שבא להתגייס נלקח לצבא, ואף מבין המגויסים יש הראויים יותר ויש פחות. אך כאן כולם נלקחו לצבא וכולם היו ראויים ומתאימים.

לאור זאת נראה לבאר בענייננו את שינוי הלשון: אצל בני קהת נבחרו הראויים בלבד; אבל אצל בני גרשון – כולם היו ראויים. זהו שכתוב: "וכל הבא לצבא צבא".

הכתרים שנלקחו - יחזרו

מתי כתרי המלכות חוזרים?

גם היום יכול כל יהודי לקבל באופן זמני חלק מאותם כתרים בכל שבת ושבת. לכן אומרים בקבלת שבת, "בואי קלה. בואי קלה. בואי קלה שְׁפֶת מְלֻקָּתָא". את המלכות הזאת מקבלים לפי מידת ההכנה לשבת שהיא "מעין עולם הבא", מעין מה שיהיה בימות המשיח שנאמר בהם: "וינהרו אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם, וְהָלְכוּ עִמָּם רַבִּים וְאָמְרוּ לָנוּ וְנַעֲלֶה אִלָּהּ הַר ה' וכו'". ולמה הם יעלו לירושלים? בגלל אותה תורה של מעמד הר סיני – "ויִרְאוּ מִדְּרָכָיו וְנִלְכְּהוּ בְּאֲרָחֹתָיו כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וְדָבַר ה' מִירוּשָׁלַם" (ישעיהו ב.).

וכתב בספר "פרי עץ חיים" בשם רבנו האר"י ז"ל (שער חג השבועות, פרק א'): "ולכן המנהג פשוט בישראל לעסוק בתורה בליל שבועות, ואינן ישנים אף רגע אחד, כדי להמשיך אותו הכתר עליון וכו'".

בזה שאנחנו לומדים תורה בהתמדה כל הלילה – אנחנו מראים כי איננו בורחים מהתורה כתינוק הבורח מבית-הספר, אלא מקבלים אותה מאהבה ובשמחה. ולכן אנחנו מקפידים לאכול ולהיות בשמחה בחג השבועות, שלא נחזור חלילה לתחושת הכפייה ששררה במעמד הר סיני, בעת שבה נכפה עלינו הר כגיגית.

מקבלים תורה מחדש – באהבה ובלי כפייה

על כן התקין הרש"י שומר אחרי אותו לילה של לימוד בשבועות, בעת פתיחת ההיכל, דברים יקרים אלו: "הרי אֲנַחְנוּ מִקְבְּלִים קְבֻלַּת הַתּוֹרָה שְׁנִיתָנָה לָנוּ בְּהַר סִינַי עַל יַדִּי מִשֶּׁה רַבְּנוּ עֲלֵינוּ הַשְּׁלוֹם. וְהָרִי אֲנַחְנוּ מִקְבְּלִים אוֹתָהּ מִחֲדָשׁ קְבֻלָּה גְּמוּרָה וְחֻלוּטָה. וְקְבֻלָּה זוֹ הִיא בְּכָל לְבָנוּ וּמֵאֲדָנוּ וְרַמְי"ח אֲבָרֵינוּ וְשִׁסִּי"ה גִּידֵינוּ. וְקְבֻלָּה זוֹ הִיא בְּלִי שׁוֹם וְכָר אִנֶּס כָּל וְעֶקֶר. אֶלָּא בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב. וְקְבֻלָּה זוֹ הִיא לְדַעַת מִשֶּׁה רַבְּנוּ עֲלֵינוּ הַשְּׁלוֹם. וְקְבֻלַּת יוֹתֵם בְּן עֲזַיְהוּ הַקְּדוֹשׁ. וְקְבֻלַּת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי וְקְבֻלַּת רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּנוֹ. וְקְבֻלַּת יוֹנָתָן בֶּן עוֹזִיאֵל. וְיִפְתִּי כְּפִיָּהֶם. וְהוֹדָאתָנוּ כְּהוֹדָאתָם. וְקְבֻלַּתְנוּ כְּקְבֻלַּתְכֶם וְקְבֻלַּתְכֶם. וְהָרִינוּ סוֹמְכִים עֲלֵיכֶם דָּרָךְ כָּל הַפָּרֶט וּבְכָל כָּל וְשִׁרְאֵל. וְקְבֻלָּה זוֹ תִּהְיֶה עֲלֵינוּ וְעַל כָּל זָרְעֵנוּ וְזָרַע עַד סוֹף כָּל הַעוֹלָם וְעַד בְּקֻלָּה. אֶמֶן וְצַח סָלָה וְעָד".

מקבלת התורה בשמחה בחג השבועות – ניקח כוחות לקבלת שני כתרי התורה בכל שבת ושבת, בכל השנה כולה.

תורה ללא תיווך

למה אין מצווה מיוחדת לחג השבועות ולשמיני עצרת?

בפסח אוכלים מצות, וזהו סמלו של החג. בסוכות מנענעים בארבעת המינים ויושבים בסוכה שבועה ימים, וזהו סמלו של החג. בחג שבועות אין לנו שום סמל מיוחד שנהגים בו כדי להדגיש את החג הזה. מדוע זה כך?

אמנם יש הנוהגים לאכול מאכלי חלב זכר לשתי הלחם, ויש הנוהגים לקשט את הבית בעלים ירוקים זכר להר סיני שהיה כולו ירוק ומלא חיים. הוזהר אומר ללמוד כל הלילה הכנה למתן תורה, אבל בתורה עצמה אין שום דין מיוחד או מנהג מיוחד.

גם בשמיני עצרת, שהוא חג לסיימה של תורה, אין מנהג מיוחד. לא סוכה ולא לולב. לא מצות ולא חמץ. אין סמל מיוחד שהתורה מצווה כדי להדגיש את קדושתו של החג, גם מה שרוקדים בו עם התורה לא כתוב בתורה. זו שמחה לסיימה של תורה. ובאמת למה אין מצווה מיוחדת לחג הזה?

(אביהם של ישראל על התורה)

הליכות עולם לו
מפיקי חרן
הראשלי' זיע"א

תיקון ליל שבועות

א. מעלת הלימוד - יזהרו ללמוד כל סדר הלימוד של הלילה הזה בחשק גדול ובשמחה פנימית רבה ובהתלהבות הלב.

כי הלימוד המתקן ללילה הזה עושה פרי למעלה וממשיך לנפש האדם קדושה וטהרה. ואיתא בזוהר הקדוש בפרשת אמור וז"ל: "חסיד קדמאי לא הווי ניימי בהאי ליליא והווי לעאן באורייתא ואמרי: 'ניתי לאחסנא ירותא קדישא לן ולבנן בתרין עלמין'. ועוד אר"ש על חבריה דלעאן באורייתא בהאי לילה: 'כולהון יהון רשימין וכתביבן בספרא דדכירניא. וקודשא בריך הוא מברך לון בכמה ברכין ועטרין דעלמא עלאה'. (הקדמה לזוהר ח א - החסידים הראשונים לא היו יושנים בלילה זה והיו עוסקים בתורה ואומרים: "בואו ונריש ירושה קדושה לנו ולבנינו בשני העולמות", ועוד אמר רבי שמעון בר יוחאי על החבורה שעוסקת בתורה בזה הלילה: "כולם יהיו רשומין וכתובים בספר הזכרונות. והקב"ה מברך אותם בכמה ברכות ובכתרים של העולם העליון").

ומי האיש אשר ישמע כזאת ויפנה ליבו לבטלה בלילה הזאת, וכל שכן שלא יטנף פיו בדברים בטלים ודברי חול של משה ומתן וכל שכן בליצנות ולשון הרע. ויתגבר כארי לישב על המשמר בעינים פקוחות לדחות את השינה ולא יתנמנם כלל כי רבינו האר"י ז"ל החמיר מאוד בעניין השינה בזאת הלילה יותר מליל הושענא רבא, וכנזכר בשער הכוונות בדרוש הלילה הזאת. (בא"ח במדבר א).

ב. בלילה זה יכול האדם להמשיך אור הכתר העליון וכו'. וכל מי שעושה לימוד לילה זה כתיקונו, ניצול מוכרת כל אותה השנה, ומובטח לו שישלים שנתו ולא יבוא לו כל נזק (פני"ח שער כג א), שכן אותיות "כתר" הן אותיות "כתר". (עיין כה"ח תצד ס"ק ו).

ג. צורת הלימוד - עיקר גדול הוא בכל לימוד וגם בלימוד הלילה הזה, שטוב ללמוד מעט בכוונה ובנעימה מלהרבות בלימוד בלי כוונה. (עיין שו"ע סי' א סע' ד).

ד. מותר להפסיק בין עניין לעניין בדברי התעוררות ומוסר לעורר את הלבבות ליראת ה'. ומה טוב ומה נעים שלא לדבר בלילה הזה אלא בלשון הקודש. (השל"ה הקדוש מסכת שבועות).

ה. יזהרו שלא לדבר שיחת חולין כל הלילה, וצריך לזה שמירה גדולה כיון שכל עת שיש אסיפה של הרבה אנשים, דרכו של יצר הרע להכשיל לדבר דברי חולין, ומדבר לדבר יבואו לדברים אסורים של שחוק ולשון הרע. ומצוה לחכם להזהיר את הציבור שלא לעסוק בדברי בטלה ושחוק וקלות ראש כי אז נאה להם השינה והנאה לעולם. (יעב"ץ. בא"ח במדבר א). וצריך להיות זך ונקי בלי תערוכות דברים אחרים, וילמד בחשק גדול בשמחה רבה ובהתלהבות הלב כדי שיעשה יותר פרי למעלה ויגדל שכרו. (עיין כה"ח תצד ס"ק יא). ("מאמר מרכזי למועדים")

סיפור השבוע
חשיהם של צדיקים

הרב יעקב חיים סופר זיע"א (בעל "כף החיים")

השבוע ביום שני ט' סיון יחול יום ההילולא של "כף החיים" זיע"א. חכם יעקב סופר היה גאון גדול בכל התורה וזכה שספרו הקדוש "כף החיים" התפרסם בכל העולם, וזאת מפני זהירותו הרבה בשמירת הלשון, שמיימו לא שח שיחה בטלה ובפרט בבית הכנסת בחר במידת השתיקה ובנוסף לכך היה חסידא קדישא ופרישא, שהיה נוהר מאד בקימת חצות ולימוד אחר חצות ומתפלל בנץ החמה עם כוונות הרש"ש והיה יושב ועוסק בתורה כעשרים שעות ביממה ומסתגר בעליית הגג בבית הכנסת "שושנים לדוד" למעלה משלושים וחמש שנה ועוסק בכתבת חיבורו הגדול "כף החיים".

בספרו זה הביא את דבר הפוסקים הפשטנים בשילוב מנהגי רבינו האר"י ז"ל, הרש"ש ומקובלי "בית אל" אשר נהג ועשה תמיד כדבריהם. הלומד בספרו זוכה מלבד הידע הגדול, גם כן לתיקון המידות, אהבת השם ויראתו.

לרבינו היה "קונטרס החלומות" ובו כתב את חלומותיו ומה שגילו לו מן השמים, פעם אחת נגלה לו רבינו האר"י ז"ל ודיבר עימו, ולמחרת כתב בקונטרסו "ורבינו האר"י ז"ל הקדוש נגלה לי ומראה פניו אדמוני", כמו כן מובא שם שהוכיחו אותו מן השמים על שלא נתן ג' פרוטות לצדקה ב"ויברך דוד" ופעם אחרת שלא אמר קורבנות במנחה [נמוכן מזה שאלו היה "עוונותיו"]. לאחר פטירת "הבן איש חי" חלם "כף החיים" שראה שאומרים במתיבתא דרקינא: "משה נסתלק את מי השאיר אחריו? את יהושע, הרב יוסף חיים נסתלק, את מי השאיר אחריו? את ר' יעקב חיים סופר".

מספרים שכאשר היה לומד עם חכמי ישיבת "שושנים לדוד" היה מתפלפל בהתלהבות גדולה, בקול גדול וברייתא דאורייתא, אמנם כשהיו מביאים לפניו כוס תה לברך עליו, לפתע להפתעת הלומדים השתנה מהקצה לקצה ושינה את קולו והיה עומד ברמת ויראה ובהכנעה מרובה ומברך לאיטו מילה במילה ברכת שהכל בכוונה ובשמחה, אשרי עיין ראתה כל זאת.

בעלותו לירושלים, באחת מן השנים היתה שנת בצורת ויובש גדול, נמנו וגמרו בעל "כף החיים" ועמיתו הגה"צ המקובל ר' יהושע שהרבי זיע"א ללכת להשתטח על ציונו של שמואל הנביא, ובבואם שם שפכו ליבם כמים בתפילות ובכוונות בדמעה ותחנונים לעורר הרחמים שיבואו גשמי ברכה, וכצאתם לחזור לביתם והנה לפתע החלו טפטופי גשמים וילכו הלך וגדול, ונתפרסם הדבר בירושלים ועורר בזמנו רגש גדול בציבור.

מרן הראשלי'צ הגאון רבינו מרדכי אליהו זיע"א היה מספר שבילדותו היתה שולחת אותו סבתו לשאול שאלות בהלכה מחכם יעקב סופר זיע"א וכן זכה כשהיה בגיל 10 להיות בהלווייתו. הרב שמואל אליהו שליט"א סיפר שבצעירותם היה אביו מרן זצוק"ל מבקש מהם לעזור לו לעשות הגהה על "כף החיים" שהיו בו כמה טעויות דפוס בדברי מרן השו"ע, והיה הרב מקריא להם והם מסתכלים בשו"ע לראות אם הדברים מדויקים, ולפעמים כשלא היו שמים לב והיתה טעות, הרב היה מתקן אותם בעי"פ שלא כך כתוב בשו"ע. זכות כף החיים תגן עלינו ועל כל ישראל לגאולת עולמים בחסד וברחמים.

("תולדות כף החיים" לנינו ר' אברהם סופר שליט"א)

לקראת עשור לפטירת מרן הרה"ג

הראשלי"צ **הרב מרדכי אליהו** זצוק"ל

משלימים את רכישת בית כנסת

זוכים ב:

א. תפילה לישועתכם מידי יום באשמורת הבוקר, הקדשת לימוד התורה של אברכי הכולל עבורכם עד לאחר הילולת מרן זיע"א (סוף חודש סיון).

ב. פדיון נפש לכלל משפחתם ע"י ראש ישיבת המקובלים בית אל בירושלים הגה"צ הרב ישראל אביחי שליט"א.

ג. הנצחת 2 שמות לברכה והצלחה או 2 שמות לעילוי נשמת, בלוח הנצחה מפואר שבבית הכנסת.

בתרומה של 99 ₪ X 10 תשלומים

לפרטים: 08-9397933 / 054-4477562

ברכת מזל טוב חמה ולבבית

לרב **יוסף אביטן** שליט"א

להולדת הנכד נ"י

שיזכו הוריו לגדלו לתורה לחופה

ולמעשים טובים

"וראה בנים לבניך שלום על ישראל"

רוצים להקדיש יום ולילה של לימוד תורה בבית מדרשנו או ארוחה חמה יומית לנזקקים ל: ברכה, הצלחה, רפואה שלמה, זיווג הגון או לעילוי נשמת?

פנו ל: בית תורה וחסד - "עזרת מרדכי אליהו" רחוב הרב זכריה מזאר 31 רחובות.
ateretme@gmail.com | 08-9397933 | 054-4477562

העלון מוקדש לעילוי נשמת:

רחמים בן שמואל ז"ל, דוד בן ביה ז"ל, ששון בן נעימה ז"ל יהודה טלית בן אליעזר ותמר ז"ל, חיים בן דוד ז"ל, נוימה בת גורגריה ז"ל, שרה בת יפה ז"ל,